

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn ס"ג of דף of בתרא בבא בתרא. Some of the topics we will learn about include:

The Gemara discusses transactions involving ambiguous or superfluous expressions, including:

1.

יחלוק פלוני בנכסי

תנו חלק לפלוני בנכסי

If someone gives a person a share of his estate, whether these expressions refer to a half the estate or a small portion of the estate?

The Gemara cites the מחלוקת סומכוס ורבנן whether

ממון המוטל בספק חולקין

Two litigants usually divide the disputed amount, OR

המוציא מחבירו עליו הראיה

The burden of proof rests on the claimant.

A

Transactions
involving ambiguous
or superfluous expressions

יחלוק פלוני בנכסי
תנו חלק לפלוני בנכסי

מחלוקת סומכוס ורבנן

ממון המוטל בספק
חולקין
המוציא מחבירו עליו
הראיה

B

2.

על מנת שמעשר ראשון שלי

Someone sold a field on condition that he receives the מעשר of the future crops.

3.

על מנת שדיוטא העליונה שלי

Someone sold a house on condition that he retains the rights to the fenced rooftop.

B

על מנת
שמעשר ראשון שלי

על מנת
שדיוטא העליונה
שלי

אם רצה
מוציא בה זיזין

C This expression entitles him to
 אם רצה מוציא בה זיזין
 He may extend beams over the buyer's property, OR
 אם רצה בונה עלייה על גבה
 He may rebuild the upper story if it collapses.

4.

כתב לו עומקא ורומא

If the seller specifies he is selling the depth and height of the property, whether this includes water pits and cisterns. This depends whether

עומקא ורומא בסתמא קני או לא קני

Whether one automatically includes the rights to the airspace and the ground under the house in the sale?

The Gemara discusses several other Halachos, including:
 ולא את הגג

Whether a fenced rooftop is included in the sale; and
 אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם

A person cannot effect a transaction regarding an object that does not yet exist.

C

אם רצה
 בונה עלייה על גבה

כתב לו עומקא ורומא

עומקא ורומא
 בסתמא קני או לא קני

ולא את הגג

אין אדם מקנה
 דבר שלא בא לעולם

1 So let's review...

The Gemara continues discussing transactions involving ambiguous expressions:

אמר יחלוק פלוני בנכסי פלגא

If someone said, "Let this person divide in my estate," he gets half the estate.

However, if he said

תנו חלק לפלוני בנכסי

"Give him a portion in my estate," this expression can be interpreted two ways:

לשון חלוקה הוא

ופלגא קשקיל

He may have intended to divide the estate, and the recipient gets half;

OR

חלק הראוי ליתן קאמר

ובדעת ב"ד תלוי הדבר לשער

He may have intended to give him the smallest portion of the estate that דין דין deems appropriate in each case.

The Gemara says that it depends on the well-known Machlokes:

According to סומכוס, who holds

ממון המוטל בספק חולקין

Two litigants usually divide the disputed amount.

אין פחות מרביע

He gets at least $\frac{1}{4}$ of the estate;

Because since he is certainly entitled to the minimal amount, and the question is regarding to the difference between the minimal amount and half the estate, he receives a little more than $\frac{1}{4}$ of the estate, thereby dividing the questionable sum.

However, as the Rashbam points out based on a Braisa, according to the רבנן who disagree with סומכוס and hold that we do not divide disputed property, but rather

המוציא מחבירו עליו הראיה

The burden of proof rests upon the claimant.

He gets only the minimal amount determined by דין דין, unless he can prove that the owner intended a larger gift.

=====

1

אמר יחלוק פלוני בנכסי פלגא

If someone said,

"Let this person divide in my estate," he gets half the estate.

However, if he said

תנו חלק לפלוני בנכסי

"Give him a portion in my estate,"

this expression can be interpreted two ways:

חלק הראוי ליתן קאמר
ובדעת ב"ד תלוי הדבר

He may have intended to give him the smallest portion of the estate that דין דין deems appropriate in each case.

לשון חלוקה הוא
ופלגא קשקיל

He may have intended to divide the estate, and the recipient gets half.

According to סומכוס, who holds

ממון המוטל בספק חולקין

Two litigants usually divide the disputed amount.

אין פחות מרביע

He gets at least $\frac{1}{4}$ of the estate;

Since he is certainly entitled to the minimal amount, and the question is regarding to the difference between the minimal amount and half the estate, he receives a little more than $\frac{1}{4}$ of the estate, thereby dividing the questionable sum.

According to the רבנן

we do not divide disputed property, but rather

המוציא מחבירו עליו הראיה

The burden of proof rests upon the claimant.

He gets only the minimal amount determined by דין דין, unless he can prove that the owner intended a larger gift.

2 The Gemara continues
 בן לוי שמכר שדה לישראל
 על מנת שמעשר ראשון שלי
 מעשר ראשון שלו
 If a Levi sold his field to another Jew on condition that the
 buyer will give him the מעשר of the future crops, the
 agreement is binding.

Furthermore,
 אם אמר לי ולבניי
 מת יתן לבניו

He can also stipulate that the buyer will give the מעשר to
 his sons after his death.

However,
 אם אמר לו

כל זמן שהשדה זו בידך
 If he stipulated the agreement should last as long as the
 buyer owns the field;

מכרה וחזר ולקחה
 אין לו עליו כלום

If the buyer sells the field, and then buys it back, the
 agreement is no longer in effect.

2

**בן לוי שמכר שדה לישראל
 על מנת שמעשר ראשון שלי
 מעשר ראשון שלו**
*If a Levi sold his field to another Jew on condition
 that the buyer will give him the מעשר of the future crops,
 the agreement is binding.*

Furthermore,
**אם אמר לי ולבניי
 מת יתן לבניו**
*He can also stipulate that the buyer will give
 the מעשר to his sons after his death.*

However,
**אם אמר לו
 כל זמן שהשדה זו בידך
 מכרה וחזר ולקחה
 אין לו עליו כלום**
*If he stipulated the agreement should last
 as long as the buyer owns the field;
 If the buyer sells the field, and then buys it back,
 the agreement is no longer in effect.*

3 However,
אם אמר לו
כל זמן שהשדה זו בידך
If he stipulated the agreement should last as long as the
buyer owns the field;
מכרה וחזר ולקחה
אין לו עליו כלום
If the buyer sells the field, and then buys it back, the
agreement is no longer in effect.

The Gemara explains:

Although

אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם

A person cannot effect a transaction regarding an object
that does not yet exist, such as the future מעשר ראשון;
nevertheless, the transaction is effective, because

שיורי שייריה למקום מעשר

As the Rashbam explains,

אין אדם מתנה על חנם

He did not make a useless stipulation, and so he must have
intended to retain sufficient ownership in the field to
entitle him to 1/10 of the produce. Therefore, the Rashbam
explains,

כיון דמשום יתור לשון הוא

די לנו אי אהני למאי שפירש

The superfluous expression did not expressly include this
right for his children, and he needs to add an explicit
condition to include them. ®

Based on this ruling, ריש לקיש says

המוכר בית לחבירו

על מנת שדיוטא העליונה שלי

דיוטא העליונה שלו

If someone sells a house on condition that he retains the
rights to the fenced rooftop, this agreement is binding.

Now, our Mishnah at the beginning of the Perek ruled

ולא את הגג

בזמן שיש לו מעקה

A fenced rooftop is not automatically included in the sale.

3 However,
אם אמר לו
כל זמן שהשדה זו בידך
If he stipulated the agreement should last
as long as the buyer owns the field;
מכרה וחזר ולקחה
אין לו עליו כלום
If the buyer sells the field, and then buys it back,
the agreement is no longer in effect.

Although

אין אדם מקנה

דבר שלא בא לעולם

A person cannot effect a transaction
regarding an object that does not yet exist,
such as the future מעשר ראשון;

nevertheless, the transaction is effective,
because

שיורי שייריה למקום מעשר

As the Rashbam explains,

אין אדם מתנה על חנם

He did not make a useless stipulation,
he must have intended to retain sufficient ownership in
the field to entitle him to 1/10 of the produce. Therefore,

כיון דמשום יתור לשון הוא

די לנו אי אהני למאי שפירש

The superfluous expression did not expressly
include this right for his children,
and he needs to add an explicit condition to include them.

הלשון

המוכר בית לחבירו

על מנת שדיוטא העליונה שלי

דיוטא העליונה שלו

If someone sells a house on condition
that he retains the rights to the fenced rooftop,
this agreement is binding.

Our Mishnah ruled

ולא את הגג בזמן שיש לו מעקה

A fenced rooftop is not automatically included in the sale.

4 Therefore, this redundant expression must give the seller additional rights and the Gemara cites a מחלוקת what is included:

1.

רב זביד אמר
שאם רצה להוציא בה זיזין
מוציא

He may extend beams over the buyer's property.

However, רב פפא, disagrees, because

כולי האי לא אהני תנאי
לשייר מקום מומה שמכר

A superfluous clause does not give the seller rights in the area, in the yard that he sold.

2.

Therefore,

רב פפא אמר
שאם רצה לבנות עלייה על גבה
בונה

He may rebuild the upper story if it collapses.

However, רב זביד, disagrees, because

לא אסיק אדעתיה

Since it is not common for it to collapse, he does not think to stipulate regarding such a scenario.

=====

4 Therefore, this redundant expression must give the seller additional rights and the Gemara cites a מחלוקת what is included:

רב פפא אמר

שאם רצה לבנות
עלייה על גבה
בונה

He may rebuild the upper story if it collapses.

However, רב זביד, disagrees, because

לא אסיק אדעתיה
Since it is not common for it to collapse, he does not think to stipulate regarding such a scenario.

רב זביד אמר

שאם רצה
להוציא בה זיזין
מוציא

He may extend beams over the buyer's property.

However, רב פפא, disagrees, because

כולי האי לא אהני תנאי
לשייר מקום מומה שמכר
A superfluous clause does not give the seller rights in the area, in the yard that he sold.

5 The Gemara cites the next Mishnah on ד"ס"ד:

ולא את הבור ולא את הדות

אף על פי שכתב לו עומקא ורומא

Even if the seller specifies he is selling the depth and height of the property, the water pits and cisterns are not included.

The Gemara cites two interpretations:

1.

עומקא ורומא בסתמא לא קני

The rights to the airspace and the ground under the house are not automatically included in the sale. Therefore,

אהני עומקא ורומא
למיקנא עומקא ורומא

When he specifies that he is including the depth and the height, this refers to the rights to dig under the house, and to build on its roof. Therefore,

צריך למכתב ליה

קני לך מתהום ארעא ועד רום רקיעא
למיקנא בור ודות ומחילות

If he wants to include water pits, water cisterns and tunnels, he needs to specify further that he is including everything 'from the depths of the earth to the sky.'

5 ולא את הבור ולא את הדות
אף על פי שכתב לו עומקא ורומא
Even if the seller specifies he is selling the depth and height of the property, the water pits and cisterns are not included.

1

עומקא ורומא בסתמא לא קני

The rights to the airspace and the ground under the house are not automatically included in the sale.

Therefore,

אהני עומקא ורומא
למיקנא עומקא ורומא

When he specifies he is including the depth and the height, this refers to the rights to dig under the house, and to build on its roof.

Therefore,

צריך למכתב ליה

קני לך מתהום ארעא ועד רום רקיעא
למיקנא בור ודות ומחילות

If he wants to include water pits, water cisterns and tunnels, he needs to specify further that he is including everything 'from the depths of the earth to the sky.'

7 The Gemara now cites the continuation of our Mishnah on דף ס"א as proof:
ולא את הגג
בזמן שיש לו מעקה
גבוה עשרה טפחים
If the roof has a fence ten טפחים high, it is a separate entity, and not included in the sale of the house.
רבי יהודה אומר
אם יש לו צורת פתח
אע"פ שאינו גבוה י' טפחים
אינו מכור
If one can access the roof through a proper doorway, even if the fence is not ten טפחים high, the roof is not included in the sale.

The Gemara points out
אי סלקא דעתך
בסתמא קני עומקא ורומא
כי גבוה עשרה טפחים
מאי הוי
If the airspace is automatically included in the sale, even a ten-טפח high roof should be sold?

The Gemara answers
כיון דגבוה עשרה טפחים
חשיב
If it has a proper fence, it is a significant area of its own, and is not included in the sale like ordinary airspace.

7 *מלך*
ולא את הגג
בזמן שיש לו מעקה
גבוה עשרה טפחים
If the roof has a fence ten טפחים high, it is a separate entity, and not included in the sale of the house.

רבי ירמיה אומר
אם יש לו צורת פתח
אע"פ שאינו גבוה י' טפחים
אינו מכור
If one can access the roof through a proper doorway, even if the fence is not ten טפחים high, the roof is not included in the sale.

אי סלקא דעתך
בסתמא קני עומקא ורומא
כי גבוה עשרה טפחים
מאי הוי
If the airspace is automatically included in the sale, even a ten-טפח high roof should be sold?

כיון דגבוה עשרה טפחים
חשיב
If it has a proper fence, it is a significant area of its own and is not included in the sale like ordinary airspace.